

Total number of printed pages-7

1 (Sem-1) SAN



2024

**SANSKRIT**

Paper : SAN0100104

**(Introduction to Sanskrit)**

( संस्कृत साहित्य परिचय )

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate full marks for the questions.**

Answer in Sanskrit/ English **(for Major)**

Answer in Sanskrit/ English/ Assamese **(For Minor)**

**Unit-I**

**(Introduction to Vedic Literature)**

( वैदिक साहित्यस्य परिचयः )

Marks : 20/ अङ्काः : 20

1. Answer the following : 1×6=6

अधस्तनानाम् उत्तरं प्रदेयम् :

(a) What is the general meaning of the term, Veda ?

वेदशब्दस्य सामान्योऽर्थः कोऽस्ति ?

Contd.

(b) How many Vedic Samhitās are there ?

कतिसंख्यकाः वैदिकसंहिताः सन्ति ?

(c) There are \_\_\_\_\_ chapters in the work  
Śatapathabrāhmaṇa.

(Fill in the blank)

शतपथब्राह्मणे \_\_\_\_\_ संख्यकाः अध्यायाः सन्ति ।

(रिक्त स्थानं पूरयतु)

(d) Who is Sāyaṇa ?

सायणः कोऽस्ति ?

(e) To which God the highest number of  
Vedic hymns are offered ?

कं देवमुद्दिश्य सर्वाधिकं वैदिकसूक्तं प्रवर्तते ?

(f) Brāhmaṇa works are mostly sacrifice-  
related.

(True/ False)

ब्राह्मणग्रन्थाः मुख्यतया यज्ञनिष्ठाः भवन्ति ।

(शुद्धम्/ अशुद्धम्)

2. Write short notes on **any two** of the  
following : 2×2=4

अधस्तनेषु पदद्वयस्य विषये टिप्पणी लेखनीया :

छन्दः, स्वरः, आरण्यकम्, यास्कः

3. Answer **any one** of the following : 10

अधस्तनेषु एकस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Discuss the significance of the R̥gveda  
in Indian lifestyle.

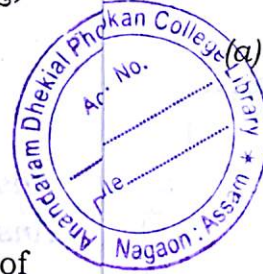
भारतीयजीवनचर्यायाम् ऋग्वेदस्य किं महत्वमस्ति तद्विषये  
आलोच्यताम् ।

(b) Discuss the importance of the  
Bṛhadāraṇyakopaniṣad.

बृहदारण्यकोपनिषदः महत्वम् आलोचनीयम् ।

(c) Write a note on the Vedāṅgas.

वेदाङ्गविषये एका टिप्पणी लेखनीया ।



6. Write short notes on **any two** of the following :  $5 \times 2 = 10$

अधोलिखितेषु सन्दर्भद्वयं गृहीत्वा टिप्पणीं लिखतु :  
रघुवंशम्, उत्तररामचरितम्, कालिकापुराणम्, नाट्यशास्त्रम्

### Unit-III

#### (Introduction to Śāstras)

(शास्त्रविषये परिचयः)

Marks : 15/अङ्काः : 15

7. Write the meaning of the term, Darśana.

दर्शनशब्दस्य कोऽर्थः ?

8. Answer **any two** of the following :

$2 \times 2 = 4$

अधस्तनेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेखनीयम् :

- (a) Who is Patañjali in the world of Sanskrit Grammar? What is the name of his famous work?

संस्कृतव्याकरणक्षेत्रे पतञ्जलिः कोऽस्ति? तदीयस्य सुविदितग्रन्थस्य नाम किमस्ति?

### Unit-II

#### (Introduction to Classical Sanskrit Literature)

(लौकिकसंस्कृतसाहित्यस्य परिचयः)

Marks : 15/अङ्काः : 15

4. Nāṭaka is called Dr̥śyakāvya. 1  
(Write True or False)

नाटकं दृश्यकाव्यम् इति कथ्यते।

(शुद्धम् अशुद्धं वा लिखतु)

5. Answer **any two** of the following :  $2 \times 2 = 4$

अधस्तनेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेखनीयम् :

- (a) Give two reasons why the Rāmāyaṇa is called an Ādikāvya.

रामायणम् आदिकाव्यम् इति विषये कारणद्वयं व्याख्यायताम्।

- (b) Write two significances of the Mahābhārata.

महाभारतस्य महत्वद्वयं सूत्रयतु।

- (c) What is the definition of Purāṇa?

पुराणस्य लक्षणं किमस्ति?





(b) Name *two* heterodox schools of Indian philosophy.

भारतीयदर्शन निष्ठ नास्तिकसम्प्रदायद्वयस्य नाम लिखतु।

(c) Name *two* prominent divisions of Alamkāras of Sanskrit literature.

संस्कृतसाहित्यगत-अलंकाराणां मुख्यं भागद्वयं लिखतु।

9. Write short notes on **any two** of the following :  $5 \times 2 = 10$

अधस्तनेषु विषयद्वयमधिकृत्य टिप्पणी लेखनीया :

साहित्यदर्पणः, अष्टाध्यायी, वेदान्तदर्शनम्, महापुरुषशङ्करदेवः

#### Unit-IV

#### (Origin and Development of Sanskrit Language and Devnāgarī Lipi)

(संस्कृतभाषा देवनागरी लिपिश्चः उत्पत्तिः तथा विकाशः)

Marks : 10/ अङ्काः : 10

10. Answer **any one** of the following : 10

अधस्तनेषु एकस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Discuss the characteristic features of Sanskrit language.

संस्कृतभाषायाः वैशिष्ट्यानि आलोच्यताम्।

(b) Write a note on the importance of Lipi with special reference to Devanāgarī Lipi.

देवनागरीलिपिमधिकृत्य लिपिनां महत्वं सूचयतु।

